

**MISKOLCI EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR**

FEJLESZTÉSI TERV

2007-2010

1. A KAR BEMUTATÁSA.....	4
1.1. A KAR TÖRTÉNETE (ALAPÍTÁSTÓL NAPJAINKIG), AZ EDDIGI TEVÉKENYSÉG RÖVID ÉRTÉKELÉSE	4
1.2. A KART JELLEMZŐ LEGFONTOSABB AKTUÁLIS ADATOK, TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, MUNKAERŐPIACI KÖRNYEZETE: ELEMZÉS ÉS KÖVETKEZTETÉSEK.....	5
1.3. A KAR KÖZÉPTÁVON ELÉRENDŐ HELYZETÉNEK, ÁLLAPOTÁNAK, CÉLJAINAK ÖSSZEFOGLALÓ MEGFOGALMAZÁSA. A KÜLDETÉSNYILATKOZATÁBAN MEGFOGALMAZOTT JÖVŐKÉP AKTUALIZÁLÁSA	6
2. A KAR FEJLESZTÉSI FŐBB TERÜLETEINEK BEMUTATÁSA	7
2.1. A KÉPZÉSI SZERKEZET ÁTALAKÍTÁSA	7
2.1.1. Hagyományos képzések kifutó rendszerben történő megszüntetésének időbeli ütemezése	7
2.1.2. Alapképzési szakstruktúra kialakulása, indítások ütemezése, belső finanszírozott keretek elosztása, hallgatók választási lehetőségei	7
2.1.3. Mesterképzési szakstruktúra kialakulása, indítások ütemezése, belső finanszírozott keretek elosztása, hallgatók választási lehetőségei	7
2.1.4. Átjárás a képzési szintek között, befogadás az MSc/MA képzésekre, párhuzamos képzésben, vendéghallgatói jogviszonyban való részvétel szabályozása	8
2.1.5. Mobilitás támogatása, külföldi képzésben, részképzésben való részvétel elősegítése, gyakorlata, közös képzések indítása az Európai Felsőoktatási Térségben.....	8
2.1.6. Felsőfokú szakképzés keretében szakközépiskolával közösen és saját keretek között indított és indítandó képzések jellemzői	9
2.1.7. Kiegészítő jellegű képzések indítása, beiskolázási és marketing stratégiák bemutatása	9
2.1.8. Idegennyelvű kurzusok meghirdetése, külföldiek részvételi lehetőségeinek bemutatása	10
2.2. ESÉLYEGYENLŐSÉG, TEHETSÉGGONDOZÁS (SZAKKOLLÉGIUMOK, TUDOMÁNYOS DIÁKKÖR, MENTORPROGRAM, FOGYATÉKKAL ÉLŐK ESÉLYEGYENLŐSÉGE STB.)	12
2.3. DOKTORI KÉPZÉS FOLYTATÁSA, TOVÁBBFEJLESZTÉSE	12
2.3.1. A doktori képzés rendszerének átalakítása	12
2.3.2. A doktorjelölti jogviszonyban levők számára biztosított lehetőségek bemutatása	12
2.4. AZ ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS INTÉZMÉNYI "SZOLGÁLTATÓ" RENDSZERÉNEK KIALAKÍTÁSA	13
2.4.1. A célcsoportok feltárási lehetőségei, a regionális igény felmérése a képzésben érdekeltek és a foglalkoztatók oldaláról, képzési programok kidolgozása.....	13
2.4.2. Képzési rendszer működési stratégiái, szakképzettségek megszerzésének lehetőségei, diplomás átképzés munkaerőpiaci hátterének bemutatása.....	13
2.5. OKTATÁSI SZOLGÁLTATÓ FUNKCIÓK KÜLSŐ ÉRDEKLŐDŐK SZÁMÁRA, A RÉGIÓ IGÉNYE	13
2.6. KUTATÁS-FEJLESZTÉST TÁMOGATÓ STRATÉGIA ÉS GYAKORLAT.....	14
2.6.1. A Kari kutatás-fejlesztés teljesítményeinek bemutatása.....	14
2.6.2. A Kari innovációs szervezetek tevékenységének bemutatása, innovatív környezet kialakítása	14
2.6.3. Kari kutatás-fejlesztési ösztönzési rendszer kialakítása, a hallgatók és doktoranduszok bevonásának mértéke, felmutatható eredmények e tekintetben	16
2.6.4. Tudományos teljesítmények bemutatása a Karon, összehasonlítás hazai és nemzetközi vonatkozásban, kiválósági központok, Kutató Egyetem	16
2.7. HELYI, REGIONÁLIS ÉS ORSZÁGOS KAPCSOLATOK, EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, RÉSZVÉTEL A HELYI GAZDASÁGFEJLESZTŐ ÉS TÁRSADALOMALKALÍTÓ PROGRAMOKBAN	17
2.8. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK (HÁLÓZATI, INTÉZMÉNYI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK AZ EURÓPAI FELSŐOKTATÁSI TÉRSÉGBEN).....	17
2.9. KARI SZERVEZET, MENEDZSMENT STRATÉGIA KIALAKÍTÁSA	18
2.9.1. A Kar demokratikus testületeinek működtetése.....	18
2.9.2. A menedzsmentet segítő szervezetek bemutatása, eredményorientált működtetés gyakorlatának kialakítása	19
2.9.3. Integrált működés gyakorlata, kari erőforrások.....	19
2.9.4. Az intézményi és a vezetői információs rendszer helyi fejlesztési programja	19
2.9.5. Kari beiskolázási stratégia hazai és külföldi hallgatók vonatkozásában.....	20
2.9.6. Szabályzatalakító tevékenység	20
2.9.7. A Kari PR tevékenység bemutatása, továbbfejlesztése, a munkáltatókkal, a társadalom szereplőivel való kapcsolattartás gyakorlata	20
2.10. MINŐSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM KIDOLGOZÁSA, A MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZER KIALAKÍTÁSA, MŰKÖDTETÉSÉNEK ÉS FEJLESZTÉSÉNEK BEMUTATÁSA, VISSZAHATÁS A KÉPZÉSI ÉS FUNKCIONÁLIS TEVÉKENYSÉGRE.....	21

2.11. HUMÁN STRATÉGIA JELLEMZŐI, A FOGLALKOZTATÁSI TERV KIDOLGOZÁSA, FOGLALKOZTATÁSI KÖVETELMÉNYRENDSZER MEGHATÁROZÁSA	21
2.12. KARI GAZDÁLKODÁS KORSZERŰSÍTÉSE	22
2.12.1. Belső erőforrás allokációs rendszer kialakítása	22
2.12.2. A gazdálkodást segítő információs rendszer teljes körű kifejlesztése, rendszerbeállítás bemutatása, kapcsolata döntéshozókkal és a szervezeti egységekkel. A gazdasági tranzakciókon túlmenően hatékonysági mutatók, összefüggések bemutatása.....	22
2.12.3. Bevéterszerzési stratégiák bemutatása, érdekeltségi rendszer a bevételek megszerzésénél és visszaforgatásánál	23
2.12.4. Saját cégek alapítási szabályainak kidolgozása, cégalapítás lehetőségei a versenyszféra szereplőivel való együttműködésben.....	23
2.12.5. A Kari gazdálkodás szabályozási és kontrolling rendszerének bemutatása	23
2.12.6. A Kari pályázati tevékenységéhez kapcsolódóan a saját forrás biztosításának lehetőségei, felhasználási gyakorlatának bemutatása	23
2.12.7. Hatékonyság-értékelési módszerek bevezetése	23
2.13. INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI ÉS FELÚJÍTÁSI PROGRAM	23
2.13.1. A Kari infrastruktúra ellátottságának bemutatása, az állapotok jellemzése, ütemezett fejlesztési javaslat	24
2.13.2. Az ingatlanfejlesztési és felújítási program bemutatása, a képzési rendszer átalakításával való összhangjának elemzése	24
2.13.3. Forrásbevonási koncepció a PPP és saját erős fejlesztési és felújítási programok megvalósításához	24
2.13.4. A Kari beruházások koncepció szintű terveinek bemutatása, üzleti tervek kidolgozásának, főbb paramétereinek kidolgozása	25
2.13.5. A Kar infrastrukturális beruházásainak megvalósulása utáni működtetés költségtervének és fedezeti forrásainak bemutatása. A Kari saját források bevonásának bemutatása	25
2.14. OKTATÓI, DOLGOZÓI, HALLGATÓI ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ FEJLESZTÉSEK	25
2.14.1. A munkahelyi infrastruktúra javításának programja	25
2.14.2. Hallgatói infrastruktúra javításának programja	25
3. A KARI FEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS MONITORING TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA....	26
4. A KARI FEJLESZTÉS KOMMUNIKÁCIÓS TECHNIKÁJA.....	26
4.1. KARI TESTÜLETEK ÉS FÓRUMOK KÖZREMŰKÖDÉSE	26
4.2. HALLGATÓI ÉS OKTATÓI TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG.....	26
4.3. MEGJELENÉS A HELYI, REGIONÁLIS, ORSZÁGOS ÉS NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓS RENDSZEREKBE	26

1. A kar bemutatása

1.1. A Kar története (alapítástól napjainkig), az eddigi tevékenység rövid értékelése

Az 1970-es évek közepén vetődött fel első ízben az ország negyedik jogi kara létrehozásának gondolata. Az Állami Tervbizottság 1976-ban bízta meg az Oktatási Minisztériumot a jogászképzés bővítésének előkészítésével. A karalapítás szakmai támogatói az új intézményt kezdetben Debrecen székhellyel tervezték. A miskolci egyetem, a város és a megye akkori vezetői azonban kedvezőbb feltételeket kínáltak a jogászképzés számára, ezért 1979-ben az oktatási és az igazságügyi minisztérium közös előterjesztése alapján az Országos Oktatási Tanács a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen belüli jogászképzés megindítása mellett foglalt állást, s ez az elképzelés politikai megerősítést nyert.

Az oktatásügyi miniszter 1980-ban a képzés megszervezésére dr. Kratochwill Ferenc egyetemi docenst miniszteri biztossá nevezte ki. Döntött arról, hogy az oktatás egyelőre egyetemi intézet keretében történjen, az elvi és szakmai irányítást egy karközi bizottság lássa el. E testület a működő három jogi kar (ELTE, JATE, JPTE) vezető oktatóiból állt. Elnöke dr. Király Tibor, tagjai dr. Ádám Antal, dr. Benedek Ferenc, dr. Mádl Ferenc, dr. Németh János, dr. Schmidt Péter, dr. Szentpéteri István, dr. Veres József voltak. Az MTA-t dr. Kulcsár Kálmán és dr. Peschka Vilmos, az Igazságügyi Minisztériumot dr. Petrik Ferenc, az oktatásügyi főhatóságot dr. Gönczöl Katalin képviselte. Az intézet belső szervezetét a miniszter az alábbiak szerint állapította meg: Jogtörténeti és Jogelméleti Tanszék, Civilisztikai Tudományok Tanszéke, Bűnügyi Tudományok Tanszéke, Államtudományi Tanszék.

Az Egyetemi Tanács 1980. április 10-i ülésén fogadta el az új képzési szak indításának tervezetét. Ezt követően dr. Czibere Tibor rektor felhívást intézett az oktatási és tudományos intézetekhez oktatói állások betöltésére. A karközi bizottság megtárgyalta a vezető oktatók pályázatait. A döntés alapján dr. Horváth Tibor egyetemi tanár, dr. Kalas Tibor egyetemi docens és dr. Ruzsoly József egyetemi docens tanszékvezetői megbízatást kaptak. Folyamatossá vált a tanszéki munkatársak felvétele, megalakult az intézeti hivatal. A felvételi vizsgák után, 1981. szeptember 5-én 120 nappali és 60 levelező tagozatos hallgatóval indult meg a miskolci jogászképzés.

Az oktatói kar szervezése eredményesen folytatódott. 1982-ben dr. Novotni Zoltán tanszékvezetői megbízatást kapott. A Minisztertanács 1027/1983. (VII. 12.) számú határozatával az intézetet 1983. szeptember 1-jei hatállyal karrá nyilvánította.

A kar nemzetközi kapcsolatai az 1980-as évek végén élénkültek meg. Különösen jelentős volt ebben a tekintetben a TEMPUS-program keretében lehetővé vált nemzetközi kapcsolatteremtés.

A kar szervezeti struktúrája 1987-től átalakult. Ebben az évben jött létre a Civilisztikai Tudományok Intézete, mely három tanszék munkáját fogta át. Szintén három tanszékkal alakult 1991-ben a Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet. Az Államtudományi Intézet 1993-ban négy tanszékkal, a Bűnügyi Tudományok Intézete pedig 1995-ben két tanszékkal alakult meg. A meglévő tanszékek átszervezésével 2007-ben Nemzetközi és Európai Jogi Intézet felállítására került sor, 3 tanszékkal.

A kar vezetését 1980-81-ben miniszteri biztosként, 1981-től 1983-ig igazgatóként, 1983-84-ben dékánként dr. Kratochwill Ferenc látta el. E tisztséget 1984-től 1990-ig dr. Horváth Tibor, 1990-től 1993-ig dr. Novotni Zoltán, 1993-tól 2000-ig dr. Kalas Tibor, 2000-

től 2004-ig dr. Lévy Miklós töltötte be. A kar jelenlegi dékánja dr. Szabó Miklós egyetemi tanár.

2006-ban a MAB-tól – a jogász szakok párhuzamos értékelése, akkreditációja során - mind a jogász szak, mind a doktori iskola „Kiválósági hely” címet kapott. Az országban található 8 jogász szak közül négy kapta meg ezt az elismerést, a doktori iskolák közül pedig csak az ME ÁJK Deák Ferenc Doktori Iskola. Ezzel országosan egyedülállóként csak a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara érte el azt a teljesítményt, mely szerint mindkét szinten „Kiválósági hely” címmel rendelkezik. A Kar 25 éves fennállásának méltó eredménye, amely kifejezi a képzés és tudományos tevékenység kiemelten magas szakmai színvonalát.

1.2. A Kart jellemző legfontosabb aktuális adatok, társadalmi, gazdasági, munkaerőpiaci környezete: elemzés és következtetések

A jogi karon jelenleg 2.773 hallgató (ebből 1942 joghallgató, 661 főiskolai/BSc igazgatási hallgató, 117 szakirányú továbbképzési hallgató és 53 PhD hallgató), 74 oktató (ebből 65 teljes-, 9 részfoglalkozású) és 23 adminisztratív munkatárs (ebből egy informatikus mérnök és egy részmunkaidős) van. Ez az arány igen intenzív, időszakonként kifejezetten megterhelő munkavégzést kíván meg, ami esetenként a tudományos kutatás és előrehaladás rovására is megy. A társadalmi feltételrendszer kedvezőtlen változása – úgymint 1. a demográfiai mutatók alakulása, 2. a (klasszikus) jogászai pályák telítettsége, 3. az ellenpropaganda – a hallgatói létszám jelentős csökkenését vetíti előre. Ugyanakkor a jogállam és a szabályozott piacgazdaság feltételrendszere között hosszú távon is számolni lehet bizonyos képzési igénnyel. Ebből a következő cselekvési program adódik:

1. támogatni a korosztályok minél magasabb (a fejlett országokban jellemző 40 %-os) felsőoktatási beiskolázási arányát;
2. biztosítani a jogi-igazgatási felsőoktatás ezen belüli (jó 30 éve változatlanul 4-5 %-os) részesedését;
3. ezen belül harcolni azért, hogy a regionális hátrányok ellenére megőrizhessük jelenlegi (mintegy 10 %-os) beiskolázási részesedésünket;
4. ennek érdekében erősíteni kell a beiskolázási és PR munkánkat,
5. növelni kell képzéseink színvonalát és piacképességét (pl. az idegen nyelvi és a gyakorlati képzés arányát, illetve a specializációs lehetőségeket), valamint
6. megteremteni a jogászképzés lehetséges alternatíváit kínáló képzési kínálatot, s
7. végső fokon a finanszírozható feladatokhoz igazítani a szervezetünket.

A kar hallgatóinak 95%-a a végzés után egy éven belül el tud helyezkedni a gazdasági területeken, közigazgatásban, ügyvédi irodákban, bíróságokon stb.

A HVG 2006 novemberi különszámában (Diploma 2007) publikált adatok szerint az országos rangsorban első helyezést értünk el: oktatók kiválósága, hallgatók a képzés színvonaláról, oktatók a képzés színvonaláról, hallgatók az intézmény színvonaláról, hallgatók a munkaerőpiaci kapcsolatokról.

1.3. A Kar középtávon elérendő helyzetének, állapotának, céljainak összefoglaló megfogalmazása. A küldetésnyilatkozatában megfogalmazott jövőkép aktualizálása

A jogi kar mint regionális jogi-igazgatási képzőintézmény stabilizálása a cél, azon a képzési volumenen és spektrumon, amely megfelel a tartós regionális igényeknek. Hallgatóink közel fele már most is megyénkből, további harmada pedig a szomszédos megyékből kerül ki, amely helyzet azonban korántsem stabil. Nagyban hozzájárulna ehhez, ha létrejönne az a regionalizmus, amely az EU (ön)igazgatási szervezetének alapegysége, s önálló költségvetéssel gazdálkodó régióként szerveződne meg Északkelet-Magyarország, Miskolc székhellyel. Egy ilyen gazdasági-politikai egység nem nélkülözhetné a jogi-igazgatási képzési bázist. A második feltétel az, hogy a régió közönsége (a családok, az intézmények, a gazdasági-pénzügyi szervezetek) maguk is tartásuk fontosnak a saját képzőintézmény fenntartását, s támogassa is – elsősorban azzal, hogy igényli és kihasználja a kapacitását, vagyis ide küldi tanulni a gyerekeit. Harmadikként természetesen 1. nekünk is meg kell őriznünk kapacitásainkat (azaz fennmaradni az élesedő versenyben), 2. meg kell őrizni a képzési minőségünket (azaz igazolni a jelentkezők iránti elvárásunkat), 3. fejleszteni kell képzési kínálatunkat, 4. az oktatási és kutatási teljesítményen túlmenő szolgáltatásokat kell kínálnunk a régió lakossága és szervezetei, intézményei számára, s 5. minderről meg kell győznünk a környezetünket.

Középtávú célunk tehát egy olyan, mainál esetleg kisebb jogi-igazgatási oktató, kutató és szolgáltató intézmény stabilizálása, amely teljesítményét elsősorban a régiója számára kínálja, s folyamatosan annak igényeihez igazítja kínálatát, finanszírozását pedig kb. fele-fele arányban a központi költségvetésből és saját bevételeiből biztosítja. Eredeti küldetésnyilatkozatunkból teljesült a jogászhiány megszüntetése, fennmaradt viszont a szakmai színvonal emelése, a szakirányú továbbképzések biztosítása, az elméleti kutatások elvégzése, módosulva pedig az EU integráció jogi feltételeinek kidolgozása.

2. A Kar fejlesztési főbb területeinek bemutatása

2.1. A képzési szerkezet átalakítása

2.1.1. Hagyományos képzések kifutó rendszerben történő megszüntetésének időbeli ütemezése

Fő szakunk, a jogászképzés sajátossága az, hogy – legalábbis egyelőre – osztatlan képzés maradt. E helyzet fenntartását támogatjuk és kívánatosnak tartjuk mindaddig, amíg a bachelor oklevél munkaerőpiaci pozicionálása meg nem történik (s ez még Európa-szerte is várat magára). Konceptcionálisan azonban fel kell készülnünk arra a (várhatóan középtávon beálló) helyzetre, hogy kétlépcsőssé tegyük a jogászképzést is.

Ilyenformán karunkon egyedül az igazságügyi ügyintéző szak a kifutó, amely két év múlva fejeződik be. Minthogy ezt hézagmentesen váltja fel a lényegében változatlan tartalmú és szerkezetű igazságügyi igazgatási (BA) szak, a régi szak kifuttatása kapcsán csak a visszamaradók tanulmányi problémáit (pl. a tanterv különbségeiből fakadó különbözeti vizsgákat) kell kezelnünk. Úgy tűnik, hogy az ebben érintett hallgatók szívesen térnek át a BA szakra, tehát a két év lejártá után nem kell fenntartanunk a hagyományos főiskolai képzést egy egyre fogyatkozó hallgatói kör számára.

2.1.2. Alapképzési szakstruktúra kialakulása, indítások ütemezése, belső finanszírozott keretek elosztása, hallgatók választási lehetőségei

Két új, alapképzési BA szakkal (igazságügyi igazgatási, illetve munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási szakkal) rendelkezünk. A jelenleg futó alapképzési szakok fenntartása mellett új (igazgatásszervező) BA alapképzési szakot kívánunk indítani. Megfontolandó, hogy tudjuk-e biztosítani a képzés személyi feltételeit, illetve, hogy kapacitásainkat nem inkább a master szak(ok)ra érdemes-e tartalékolnunk.

Megjegyzendő, hogy alapszakjaink költségtérítéses formában működnek, s a finanszírozott jogász keretszám csökkenése szükségessé teheti nem-jogász szakok finanszírozott keretszámainak igénylését, ezt valószínűleg érdemesebb master szak(ok)ra igénybe venni. Bachelor finanszírozott keretszám igénylése akkor lehet indokolt, ha egy-egy szakon teljes vertikumot akarunk kínálni; ami viszont feltételezi a jogi karok képzési specializálódását is. Ez jelenleg nincs napirenden, s bekövetkezését legfeljebb a szűkülő képzési piac generálta verseny kényszerítheti ki.

2.1.3. Mesterképzési szakstruktúra kialakulása, indítások ütemezése, belső finanszírozott keretek elosztása, hallgatók választási lehetőségei

Az igazságügyi igazgatási, valamint a munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási alapszakok esetében három év múlva már végzősök lesznek, tehát a következő 1-2 évben meg kell teremtenünk a mesterképzés indításának lehetőségét. A még kialakítandó mesterképzési

struktúrának egyrészt igazodnia kell (folytatást kínálva) az alapképzési szakokhoz; másrészt igazodnia kell a munkaerőpiaci lehetőségekhez a piacképesség szempontjából; harmadrészt nem lehet szétaprózott. Kapacitásainkat figyelembe véve 3 szak indítását tervezzük: közigazgatási, munkaügyi és társadalombiztosítási valamint üzleti jogi és gazdasági igazgatási mesterképzési szakot. Itt kell megfontolnunk az államilag finanszírozott keretszám megigénylését.

Új EU-s tagállamként kívánatos lenne mihamarabb kihasználni az angol nyelvű nappali tagozatos posztgraduális LL.M. képzés indításával járó költségelőnyeinket. Nemcsak a külföldi hallgatókra gondolhatunk, hanem a szaknyelvet is alaposan elsajátítani kívánó hazai érdeklődőkre is.

2.1.4. Átjárás a képzési szintek között, befogadás az MSc/MA képzésekre, párhuzamos képzésben, vendéghallgatói jogviszonyban való részvétel szabályozása

A két, általunk gondozott alapszak és a jogászképzés közötti átjárási lehetőséget a Kar Hallgatói Követelményrendszerének 11. §-ában megteremtettük, csakúgy, mint a jogász szakról a két alapszakra történő átjárási lehetőséget. A Kar Hallgatói Követelményrendszere a 12. §-ban szabályozza a párhuzamos képzésre, a 13. §-a pedig a vendéghallgatói jogviszonyra vonatkozó olyan sajátos kari szabályokat, amelyek túlmutatnak az Egyetem Hallgatói Követelményrendszerében rögzített szabályokon. Ezzel a lehetőséggel egyre többen élnek is.

A jogi asszisztens felsőfokú szakképzésben végzettek igazságügyi igazgatási alapszak másodévnél kezdhetik meg tanulmányaikat. Kérhetik mentesítésüket az előadások látogatása és az asszisztensképzésben letett vizsgaeredmények beszámítanak a főiskolai és a jogász szak vizsgáiba is: általában egyes tananyagrészekből nem kell vizsgát tenniük. Az igazságügyi igazgatási BSc szakon végzettek a jogászképzésben hasonló kedvezményt kaphatnak.

Igazgatási szakjaink átjárhatóságát biztosítva valamennyi szinten arra törekszünk, hogy egymás befogadására illetőleg az intézményen belül a természettudományi és társadalomtudományi szakon végzettek átjárhatóságát is biztosítsa.

A vendéghallgatók közül az ERASMUS programban érkezők státusza rendezett, velük a Nemzetközi Kapcsolatok Irodája foglalkozik, a munkájukkal a legmesszebbmenőkig elégedettek vagyunk. A későbbiekben számíthatunk olyan egyetemekről is részképzésben részt venni szándékozó hallgatókra, akikkel nincs ilyen intézményes megállapodás. Külön – inkább fenyegető, mint ígéretes – kategória a hazai „vendéghallgató”, amely státusz iránt egyfajta „vizsgaturizmus” (a máshol könnyebben letehető vizsgák lehetősége) iránti érdeklődés táplál igényt.

2.1.5. Mobilitás támogatása, külföldi képzésben, részképzésben való részvétel elősegítése, gyakorlata, közös képzések indítása az Európai Felsőoktatási Térségben

A Kar Hallgatói Követelményrendszerének 13. §-a a részképzésre vonatkozó sajátos kari szabályokat rögzíti, megnyitva ezzel a lehetőséget egyfelől arra, hogy a saját hallgatóink más – hazai vagy külföldi – felsőoktatási intézményben, illetőleg más felsőoktatási intézmények hallgatói Karunkon tanulhassanak, illetve vehessenek részt részképzésben. A jogászképzés nemzeti jellege azonban nem kecségtet olyan mértékű együttműködési lehetőségekkel, mint az internacionálisabb műszaki vagy természettudományi képzésekben. Nehezíti az együttműködést az is, hogy a mobilitás jellegzetesen Kelet-Nyugat irányban működik, vagyis

nehéz onnan „cseregyereket” kapni, ahova a mieink mennének. Végül a közös képzések veszélyt is hordoznak, hiszen az Európa-szerte szűkülő oktatási piac viszonyai között a partnerből igen könnyen lehet versenytárs. Mindazonáltal a hallgatók idegen nyelv tanulásának ösztönzésével, a külföldi részképzés lehetőségeinek bővítésével, a kreditek beszámításának kidolgozásával biztosítani kívánjuk a mobilitás legalább olyan szintjét vagy lehetőségét, amely egyébként beiskolázási szempontból is elengedhetetlen.

2.1.6. Felsőfokú szakképzés keretében szakközépiskolával közösen és saját keretek között indított és indítandó képzések jellemzői

A jogi asszisztens képzés indítására 2001-ben kapott karunk engedélyt. A két éves (4 féléves) államilag finanszírozott, nappali tagozatos képzésben az alábbi hat középiskola vesz részt: 1. Szemere Bertalan Szakképző és Művészeti Középiskola (Miskolc), 2. Károlyi Mihály Közgazdasági, Külkereskedelmi Szakközépiskola és Gimnázium (Budapest), 3. Európai Üzleti Polytechnikum és Nemzetközi Szakközépiskola (Budapest), 4. DISCIMUS Alapítványi Közgazdasági Szakközépiskola (Debrecen), 5. Andrassy György Közgazdasági Szakközépiskola (Eger), 6. Péter Rózsa Gimnázium és Szakközépiskola (Székesfehérvár). Az itt végzett tanulók igazságügyi ügyintéző, pénzügyi, munkaügyi nyilvántartó, ügyfél-tájékoztató és más hasonló munkaköröket tölthetnek be, illetve folytathatják tanulmányaikat a főiskolai illetve BSc szintű, vagy az egyetemi szintű jogász szakokon. Ebben az évben már nyilvánvalóvá vált, hogy a relatíve egyre nagyobb felsőoktatási beiskolázási arány következtében e felsőfokú szakképzési szakra egyre kevésbé marad érdeklődő. Ez oda vezethet, hogy elveszvéen partnereink érdeklődése, nem tudjuk tovább vinni e képzési formát, vagy magunknak kell végeznünk – amit eddig nem tettünk, s nem is fontoltunk meg. Döntésünk az alakuló helyzettől fog függeni.

2.1.7. Kiegészítő jellegű képzések indítása, beiskolázási és marketing stratégiák bemutatása

Kiegészítő képzésként a **tanfolyami képzések** lehetősége kínálkozik, amely eddig szintén érdeklődésünk perifériájára szorult, azonban az élethosszig tartó tanulás jegyében várhatóan egyre nagyobb szerephez fog jutni. Egyrészt egyes specifikus jogkérdések, jogszabályok, jogintézmények rövid, intenzív feldolgozása, másrészt az alkalmazott társadalomtudományok területén lenne e formának értelme és gyakorlati haszna. Az ilyen képzési kínálat már a (közösségi) szolgáltatások körébe tartozik, tehát az igények, szükségletek hatékony feltárásán múlik.

Határosak ezzel, de még a klasszikus képzési szférához tartoznak (hiszen oklevelet adnak) a **szakirányú továbbképzési** (posztgraduális) szakok – esetünkben a szakjogász (biztosítási, külkereskedelmi, társasági, európai jogi, gazdasági büntetőjogi szakjogász) és a jogi szakokleveles (közgazdász, mérnök, orvos, igazságügyi szociális tanácsadó) képzés. Ezeket a jelenleginél rugalmasabban, a gyorsan változó igényekhez alkalmazkodva kell alakítanunk, megpróbálva igazodni az egyes szakmákban szokásos kötelező továbbképzési rendszerhez is. Mindezeket figyelembe véve tervezzük a bank, ingatlanforgalmi, környezetvédelmi, közlekedési, adójogi, kodifikátor, jogszabályszerkesztő, kommunikációs, pedagógus szakirányú továbbképzés indítását a képzések iránti igények alapján.

Újdonságként megpróbálhatjuk bevezetni a **jogi szakvizsgára felkészítő tanfolyamot**. Saját szakvizsga felkészítő rendszer működik a bíróságokon és az ügyészségeken, valamint egyes ügyvédi kamarákon. Tekintettel arra, hogy más, jogi végzettséget igénylő területen

tevékenykedők részére intézményes felkészítés a jogi szakvizsgára csak Budapesten van, indokolt lehet egy, a régió ebbéli szükségletét kielégítő képzés beindítása, esetlegesen integrálva a B-A-Z Megyei Ügyvédi Kamara által szervezett oktatást is.

Beiskolázási és marketing stratégiához kapcsolódó helyzetértékelés azt mutatja, hogy Karunk kiváló képzőhely, ugyanakkor a jelenlegi jogszabályi háttér (1108/2006. (XI.20.) Kormányhatározat, 237/2006. (XI.27.) Kormányrendelet) a fővárosi, népszerű felsőoktatási intézményeket priorizálja a hallgatók körében, várhatóan kevés lesz az első helyen jelentkezők létszáma.

A marketing stratégiánkban hangsúlyozandó értékeink 1. Jó minőségű képzés 2. Munkaerőpiacon jó hírnév 3. Olcsóbb oktatás (régiből érkezőknek kisebb megélhetési költségek, olcsóbb költségterítéses képzés) 4. Felejtethetetlen diákévek

A beiskolázási tevékenységgel célzott személyek köre a felvételizni szándékozó (végzős, és végzés előtt egy évvel álló), jó tanulmányi eredménnyel rendelkező, elsősorban az észak-magyarországi régióban lakó tanulók, továbbá szüleik, tanáraik, baráti körük.

A marketinggel és a beiskolázási stratégiával elérni kívánt cél az, hogy a lehető legtöbb, olyan középiskolás tanuló jelölje meg első helyen karunkat, akik képesek arra, hogy bejussanak az államilag finanszírozott (jelenleg 1200 fős) keretbe illetőleg valamennyi képzési formáinkra minél több hallgató jelentkezzen.

A stratégia eszközei részben a helyi, regionális, országos médián (sajtó, TV, rádió stb.) keresztül, részben közvetlen iskolai kapcsolatok kialakítása (állandó és eseti jelleggel történő kapcsolatfelvételre koncentrálni) révén, jelenlegi és végzett hallgatóink bevonásával illetőleg egyéb (IWIW stb.) fórumokon keresztül hatnak.

Beiskolázási tevékenységünknek a jövőben is széles skálán kell mozognia:

- munkaügyi központok által szervezett rendezvényeken való részvétel,
- egyetemi központi nyílt nap,
- kari nyílt napok, beszélgetés hallgatókkal, felvételizőkkel és szüleikkel, óralátogatás esetleg vizsgalátogatás biztosításával,
- iskolalátogatások a régióban, közvetlen kapcsolatfelvétel a hallgatókkal,
- kari szóróanyagok és információk eljuttatása a célközönséghez,
- újsághirdetés a régióban és országos lapokban
- esetleg tehetséggondozó programok meghirdetése középiskolások részére.
- munkaerőpiaci szegmens bekapcsolása

A beiskolázási tevékenység csak akkor lehet sikeres, ha a regionalizmust ezen a téren is erősíteni tudjuk.

2.1.8. Idegennyelvű kurzusok meghirdetése, külföldiek részvételi lehetőségeinek bemutatása

Az elkövetkező 2-3 év során jelentős felfejlesztést igényel az idegen nyelvű (angol, német) képzés megszervezése az európai jog, a nemzetközi jog, nemzetközi magánjog, európai közigazgatási jog és európai büntetőjog területén, ezzel együtt a külföldi egyetemekkel a kapcsolatok bővítése, közös képzési programok kidolgozása, felkészülés a vendéghallgatók fogadására, az itt folyó idegen nyelvű képzés lehetőségeinek honlapon német és angol nyelven, idegen nyelvű tájékoztató anyagokban külföldön történő népszerűsítése. E tevékenységet nem előlről kell kezdenünk, inkább a jelenlegi tevékenységünket kell hatékonyabbá tennünk és rendszerbe szerveznünk – egyre nagyobb mértékben támaszkodva fiatal oktatóink idegen nyelvi kompetenciájára.

A jelenleg is meghirdetett idegen nyelvű kurzusok:

Angol nyelven:

- Legal Theory
- European Social Law
- Mediation
- American Law
- The Preservation of Natural and Architectural Environment in an International Aspect
- Judicial Cooperation in Civil Matters - European Civil Procedure Law
- Convention on the International Sale of Goods Moot I-II. (CISG Moot I-II.)
- European Law Moot Court Competition I-II. (ELMC I-II.)
- International co-operation in criminal matters
- International Humanitarian Law
- Women in classical Roman law and society
- Latin for Law students (first course)

Német nyelven:

- Europäische Arbeitsrecht
- Die Bekämpfung der Geldwäsche in Europa
- Europäisches und deutsches Privatrecht
- Europarecht in der Praxis

Francia nyelven:

- International Protection of National Minorities (in English and in French)
- Connaissances juridiques françaises

Kidolgozás alatt áll az EuPA (Education Européenne en Administration Publique) Socrates-erasmus együttműködési projekt amelyben Karunk tanszékei és oktatói nagyszerepet vállalnak. A projekt a köztisztviselők európai (jogi) képzésére irányul hagyományos előadások és gyakorlati foglalkozások tartásával, valamint távoktatás (e-learning) feltételeinek megteremtésével. Partner egyetemek „Petru Maior” Egyetem Marosvásárhely, Versailles-i Egyetem, Lecce-i Egyetem, Miskolci Egyetem, „Stefan cel Mare”Egyetem Suceava, „1918 december 1” Egyetem Gyulafehérvár. A projekt Karunk nemzetközi kapcsolatainak bővítése szempontjából ígéretesnek mutatkozik. Ennek keretében további lehetőségként felmerül a Versailles-i Egyetemmel (Université de Versailles Saint-Quentin-en-Yvelines)Erasmus mobilitási szerződés megkötése, együttműködés a távoktatási programjában, amelyben a francia egyetemi diploma megszerzésére nyílna lehetőség a Miskolci Egyetemen.

Amennyiben hallgatói igény van rá – jellemzően 1-2 ERASMUS hallgatónál több nem érkezik egy szemeszterben – oktatóink készek más tárgyat is idegen – elsősorban angol – nyelven oktatni.

A Karra rendszeresen érkeznek vendégoktatók, akik – többnyire tömbösített – formában kurzust is hirdetnek.

A vendégprofesszorok oktatásban való részvételének rendszeressé tétele és az idegennyelvű tárgyak választékának bővítése szerepel e téren terveink között.

2.2. Esélyegyenlőség, tehetséggondozás (szakkollégiumok, tudományos diákkör, mentorprogram, fogyatékkal élők esélyegyenlősége stb.)

A Kar szinte minden tanszéke mellett működik tudományos diákkör. A TDK konferenciákat nagy hallgatói aktivitás, az évközbéli programokat a sokszínűség jellemzi. Karunk hallgatói kiemelkedően szerepelnek az országos megmérettetéseken is. Sajnálatos, hogy költségvetési források alig állnak rendelkezésre, a sikeres pályázatok révén biztosítható csupán, hogy a legjobb dolgozatok az OTDK-ra eljussanak, hiszen a szervezési költségekhez kért hozzájárulás és a hallgatók szállás- és útiköltsége tetemes összeget jelent.

A felvételi rendszer megváltozása kihúzta a talajt a felvételi előkészítő, illetve „nulladik évfolyamos” felkészítés alól. Ezek helyét a felvett hallgatók felzárkóztatási programjainak kell átvenniük, ezek azonban (a hagyományos „repetitóriumokon” kívül) még kidolgozásra várnak.

Szakkollégiumok, mentorprogramok a kari struktúrán belül nem működnek, de kialakításukat tervezzük; s a fogyatékkal élők támogatása egyetemi programok keretén belül valósul meg.

2.3. Doktori képzés folytatása, továbbfejlesztése

2.3.1. A doktori képzés rendszerének átalakítása

Nem tervezzük a doktori képzés átalakítását; nemrég, hosszú évek fáradozásainak eredményeként alakult ki a jelenlegi, szervezett (az oktatási és mentori tevékenységet egyesítő) képzési rendszer. Karunkon ez jól működik, a változtatást semmi sem indokolja. Működésének külső mércével történt értékelésének eredményeként tavaly nyertük el az Akkreditációs Bizottságtól a „Kiválósági hely” címet. Az egyébként meglévő elemek erősítéseként megfontolható a doktoranduszok mobilitásának bővítése, azaz a külső részképzés rendszeressé tétele más oktatási intézmények keretei közt. Hasonlóképpen továbbfejleszthetők az intézményi doktorandusz fórumok országos fórumokká szervezésével. Ez csak a doktori iskolák együttműködésével és a finanszírozás biztosításával valósítható meg. Finanszírozási problémaként áll elő az új Ftv. után a doktoranduszok oktatási és egyéb tevékenységének ellentételezése.

Specifikusan a jogi doktorképzés problémája a doktori tanulmányok beszámítása a jogi szakvizsgához szükséges (3 éves) gyakorlati időbe. A doktorképzésben résztvevők számára versenyhátrányt jelent ugyanis az, hogy – bár oktatói állást nem tudunk nekik kínálni – a szakvizsgát nem tudják letenni kortársaikkal egyidőben, annak ellenére, hogy őket választották ki mint legjobbakat az elitképzést jelentő a doktorképzés számára.

2.3.2. A doktorjelölti jogviszonyban levők számára biztosított lehetőségek bemutatása

A „doktorjelölt” megkülönböztetendő a „doktorandusz”-tól; az előbbi már befejezte doktori tanulmányait (abszolutóriumot szerzett), az utóbbi – ezen abszolutórium birtokában – a doktori fokozat megszerzésére törekszik. A kérdés akkor válaszolható meg, ha a doktoranduszokra gondolunk. A nappali tagozatos doktoranduszok a képzési idő alatt legalább egy szemesztert külföldön tölthetnek, erre vagy az ERASMUS kapcsolatok vagy

más pályázatok nyújtanak lehetőséget. Szorgalmazzuk és lehetőségeinkhez mérten anyagilag is támogatjuk a doktoranduszok nemzetközi konferencián való részvételét, külföldi kutatómunkáját. Publikációs lehetőséget biztosítunk számukra a kari Doktorandusz Aktában csakúgy, mint a Kari Aktában (Publicationes Universitatis Miskolciensis Sectio Juridica et Politica), segítséget nyújtunk abban is, hogy tanulmányaikat rangos szakmai folyóiratokban megjelentessék.

2.4. Az élethosszig tartó tanulás intézményi "szolgáltató" rendszerének kialakítása

2.4.1. A célcsoportok feltárási lehetőségei, a regionális igény felmérése a képzésben érdekeltek és a foglalkoztatók oldaláról, képzési programok kidolgozása

Olyan képzési szegmens ez, amely nemcsak a képzőintézmények, de a piac számára is ismeretlen, de legalábbis szokatlan. A hazai gyakorlat szerint a cégek legszívesebben maguk gondoskodnak alkalmazottaik továbbképzéséről és nem tartanak igényt oktatási intézmények közreműködésére. Nem elég tehát feltárnunk a regionális képzési igényeket, hanem meg is kell győznünk a piaci szereplőket arról, hogy ezen igényeket legszakszerűbben az oktatást hivatásszerűen végző intézmények tudják kielégíteni. Ehhez azonban legelőször is saját szemléletünket kell megváltoztatni: az „oktatunk, aztán majdcsak érdekel valakit” helyett az „azt oktatjuk, ami érdekel valakit” megközelítésnek kell lépnie.

2.4.2. Képzési rendszer működési stratégiái, szakképzettségek megszerzésének lehetőségei, diplomás átképzés munkaerőpiaci hátterének bemutatása

Problémásnak látjuk, hogy a munkaügyi központok a képzési-átképzési igényeiket nem professzionális képzőintézményektől, hanem mindenféle vállalkozásoktól rendelik meg. E téren áttörést elérni egyetempolitikai feladat, együttműködve az önkormányzattal és a városi és megyei szervekkel.

2.5. Oktatási szolgáltató funkciók külső érdeklődők számára, a régió igénye

Ezek az igények jelenleg jelentős mértékben feltáratlanok. Számolnunk kell a potenciális megrendelők azon beidegződésével, hogy önállóan oldják meg saját (tovább)képzési feladataikat. Ezért először is arról kell meggyőzni a piaci szereplőket, hogy az oktatás is egy szakma, amelynek az oktatási intézmények a professzionalistái. Az „önerős” vagy (nem specifikusan oktatási) vállalkozásokra támaszkodó képzésekkel szemben magunkat kell ajánlani – kiegészülve azzal a feltétlen készséggel, hogy a képzési tartalmat teljes mértékben a megrendelőktől hagyjuk meghatározni. Le kell mondanunk az elvont tudományosság eszméjétől vezérelt doktriner elképzelésekről, s arról is, hogy az oktatás tartalmát a rendelkezésünkre álló szakemberek összetételéhez igazítsuk.

2.6. Kutatás-fejlesztést támogató stratégia és gyakorlat

2.6.1. A Kari kutatás-fejlesztés teljesítményeinek bemutatása

A kutatási-fejlesztési aktivitás nem jellegetesen a jogi-igazgatási képzés erőssége. Itt olyan alap- vagy alkalmazott kutatások jellemzőek, amelyek nem eszköz- és anyagigényesek, nem igényelnek jelentős együttműködést, s nem költségigényes.

Ezzel együtt a kar oktatóinak személyes kapcsolatait felhasználva igyekszünk külföldi egyetemekkel, kutatóintézetekkel közös kutatási projekteket előkészíteni, pályázatokat benyújtani, illetve a már folyó közös kutatások folyamatosságát további pályázati lehetőségek felkutatásával biztosítani.

A kar tanszékeinek nemzetközi kutatásokban való részvétele – bár tanszékenként és személyenként rendkívül eltérő intenzitású – kielégítő: a több éve élő kapcsolatok jól működnek, s van példa újabb projektek indítására is. A kapcsolatok egy része nemzeti jelentés készítésére koncentrálódik, s bár ez sem zárja ki a jó munkakapcsolatok kialakulását, a továbbiakban elsősorban a valódi együttműködést jelentő, folyamatos kapcsolattartáson alapuló közös kutatásokban való részvétel lehet az elsődleges célunk. Karunk jó hírét jelzi, hogy egyre több felkérés érkezik külföldi egyetemokről, kutatóintézetekből közös EU támogatások elnyerése érdekében készítenő pályázatokban való részvételre. Sajnos – és számunkra jelzésértékű is lehet –, hogy az EU pályázatírásban nagy tapasztalatokkal rendelkező külföldi partnerek által készített anyagok egy részét is elutasítják Brüsszelben. Az EU projektek bonyolultsága miatt koordinátori feladatokat egyelőre nem vállalunk, partnerként veszünk azokban részt és tervezünk további részvételt EU keretprogramokban, AGIS és más projektekben.

2.6.2. A Kari innovációs szervezetek tevékenységének bemutatása, innovatív környezet kialakítása

Innovatív forrásszerző tevékenység között a szakképzési fejlesztési hozzájárulások megszerzését soroljuk az első helyre; bár karunk – az előző pontban kifejtettek miatt – ebből a szempontból sem tarthat igényt előkelő helyezésre.

További csatornát, illetve ösztönző tényezőt jelenthet az alkalmazott társadalomtudományi kutatások előtérbe helyezése és a kutatók anyagi motivációjának megteremtése. Ennek egyik megrendelője az állam (amely a társadalomtudományi kutatásokat háttérbe szorítja a műszaki és természettudományos kutatásokkal szemben), a másik a gazdasági szféra. Ebben szerepeltethetők a regionális kutatások (köz és magánszféra vonatkozásában egyaránt) és a szaktanácsadó rendszer (pl. jogi klinikák működtetése, kompetencia központok létrehozása).

Az együttműködésre kínál lehetőséget az alkalmazott társadalomtudományi kutatások összekapcsolása a műszaki-természettudományi területen végzett kutatásokkal; a közös, intézményi szintű kutatásokra való törekvés, kihasználva az interdiszciplinaritásban rejlő előnyök az universitas kínálta szellemi potenciál felhasználásával. Korábban végzett kutatás-fejlesztő tevékenységünk alapvető bázisa a tanszékek illetőleg a tanszéken oktató kollegák voltak. Kari integrált kutatási tevékenység végzésére nem került sor. Ezt a hiányosságot kiküszöbölve illetőleg a Kari kutatásokból eredő előnyöket kihasználva – források rendelkezésre állása esetén - kutatóközpontokat kívánunk felállítani Kari illetőleg az universitas jellegét kihasználva karközi kutatóközpontok létrehozásával.

Humán- és Természeti Erőforrások Joga Kutató Központ

A Központ működésének célterületei:

A természeti erőforrások jogához sorolt: a levegővédelem, földvédelem (benne az agrárgazdaság sajátos kihívásai a régióban), vízvédelem, hulladékgazdálkodás, természetvédelem, a környezetvédelem gazdasági eszközei, az energiajog, a környezetjogi felelősség alakzatai, géntechnológia közjogi és magánjogi aspektusai. A humánerőforrások jogához tartoznak a foglalkoztatáspolitikai olyan jogi vetületei, amelyek a szociális elosztó rendszerekkel, oktatással, a munkaviszonyokkal foglalkoznak. Az egységes szemlélet ugyanakkor olyan területek átfogó kutatását is lehetővé teszi, mint a vidékfejlesztés, amely mellett, hogy a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás egy új alrendszerét képezi, a vidéki lakosság megtartásának is fontos ágazata.

A Központ feladatköre:

A fent ismertetett célterületek vizsgálatának szociológiai, etikai, történeti és jogtudományi kérdései a környezetjog, a polgári jog (a téma jellege folytán kiemelendő: szellemi alkotások joga, azon belül is az iparjogvédelem), a nemzetközi magánjog, az európai jog, a kereskedelmi jog, a közigazgatási jog, a pénzügyi jog, a nemzetközi közjog, az alkotmányjog, az agrárjog, a munka- és szociálisjogi, a büntető anyagi jog területein. A Kutató Központ alapvető feladatának tartja a célterületek több jogágot érintő viszonyainak vizsgálatát, új alapfogalmak, integrációt segítő jogintézmények kidolgozásával, adott esetben új módszerek alkalmazásával.

A Kutató Központ szakmai tudományos bázisa: Állam- és Jogtudományi Kar.

Interdiszciplináris Társadalomtudományi Kutatóhely

Hazánk Európai Unió tagságával egyidejűleg megindult a közigazgatás hazai reformja. Az ezzel kapcsolatos kérdések egy része jogi, közigazgatási, más része közgazdasági jellegű. A Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi, valamint a Gazdaságtudományi Karán kialakultak azok a tudományos műhelyek, amelyek ezekre a kérdésekre fókuszálnak; a témában több nemzetközi projekt, tudományos értekezés, monográfia született. Rendelkezésre áll az a szellemi kapacitás, amely megalapozza egy interdiszciplináris kutatóközpont felállítását.

A kutatóközpont célja; a magyar közigazgatási reformot segítő elméleti, gyakorlati és empirikus kutatások, különös tekintettel a regionalizmus kérdéseire.

Forrásteremtés;

- a kutatási eredmények, valamint az úgynevezett legjobb gyakorlat (best practice)
- az Észak-magyarországi régióban mintaprojektek generálása.

A Kutatóhely szakmai-tudományos bázisai: Állam- és Jogtudományi Kar, Gazdaságtudományi Kar.

A Kutató Központ illetőleg Kutatóhely létrehozása mellett **Mikro-, Kis-, Középvállalkozások Inkubátor Házának** felállítását tervezzük. A Kar komplex tudásbázisa valamennyi jogterületet átfog. Erre alapozva olyan programok meghirdetésére kerülhet sor, amely alkalmas arra, hogy a vállalkozások (főként a régióra koncentráltan) teljes körű jogi „kiszolgálására” sor kerülhet szaktanácsadás, szakértői vélemények készítése stb. Olyan kurrens speciális szakismeretek koncentrálnak a Karon (pénzügyi jog, nemzetközi adójog, iparjogvédelem, szellemi alkotások, agrárfinanszírozás, munkajog, szociális jog, büntető jog, polgári jog, közigazgatási jog, alkotmányjog stb.) Az Inkubátor Ház felállításának és működtetésének alapvető feltétele erre irányuló pályázati pénzeszközök biztosítása.

Továbbra is működtetni kívánjuk a **Jogi Klinikai** rendszerbe beilleszthető innovációs lehetőségeket.

2.6.3. Kari kutatás-fejlesztési ösztönzési rendszer kialakítása, a hallgatók és doktoranduszok bevonásának mértéke, felmutatható eredmények e tekintetben

A tanszéki, oktatói kutatások és a hallgatók tudományos diákköri tevékenysége illetőleg a doktoranduszok kutatásai gyakran összekapcsolódtak. A hallgatók, demonstrátorok, doktoranduszok tanszéki kutatásokban való részvétele biztosított volt.

A kar források hiányában elsősorban erkölcsi szempontból tudja ösztönözni az oktatók és a doktoranduszok kutatómunkáját. A doktoranduszok kutatási témájuktól eltérő közös kutatómunkába bevonását gátolja, hogy ebben az esetben részükre anyagi ellenszolgáltatást kell biztosítani. Olyan mértékben vonhatók be csupán, ameddig tevékenységüket kreditponttal honorálni tudjuk.

Külön hangsúlyt fektetünk arra, hogy oktatóink MTA doktori fokozatot szerezzenek. A kutatói szabadság igénybevételének biztosításával, valamint a kar által alapított, akadémiai doktori disszertációk megírását támogató ösztöndíj kihasználásával biztosítható az alkotómunka szabadidő és pénzügyi háttere.

2.6.4. Tudományos teljesítmények bemutatása a Karon, összehasonlítás hazai és nemzetközi vonatkozásban, kiválósági központok, Kutató Egyetem

A hazai kutatási projektek közül kiemelkednek az OTKA forrásokból támogatott programok, de több kutatást támogatott a FKFP is. A kutatói tevékenységet szolgálja a Bólyai, Magyarai és a Széchenyi Professzori Ösztöndíj is, amelyben már több kollégánk részesült.

Lévéen, hogy a kar oktatói alkotják a kutatói bázist, a kutatások eredményei több úton is rövid idő alatt beépülnek az oktatásba. Az újabb jegyzetek, tankönyvek tükrözik az oktatók kutatómunkájának legfrissebb eredményeit. A posztgraduális képzés speciális ismeretekre is igényt tart, melyek forrását ugyancsak az érintett tanszéken folyó kutatómunka jelenti. A doktori képzés az, amely a legközvetlenebbül az oktatók kutatómunkájára épül: kutatási területeik egy-egy doktori programban jelennek meg, a kutatószemináriumokon az oktató saját kutatási tapasztalatait osztja meg a doktoranduszokkal, segíti a doktoranduszok saját kutatásait stb.

Az oktatás egészében és általában a korszerűbb előadási és gyakorlati tananyagban jelennek meg a kutatási eredmények. Több konkrét, egyéni kutatási témára alapozott alternatív tárgyat is meghirdettek oktatóink.

Nemzetközi elismertségünket jelzi, hogy oktatóink gyakran kapnak felkérést nemzetközi konferenciákra előadóként, szakértői bizottságokba független szakértőként. Mind több megkeresés érkezik más európai országok által koordinált projektekben való részvételre is.

Kutatási tevékenységünk országos elismertségét is jelzi a 2006-ban a Karnak odaítélt „Kiválósági hely” cím, amelyet mind a jogász szak, mind a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola megkapott.

2.7. Helyi, regionális és országos kapcsolatok, együttműködések, részvétel a helyi gazdaságfejlesztő és társadalomalakító programokban

A kutatómunkában résztvevő partnerek között elsősorban az Egyetem másik karait, s más hazai jogi karokat találhatjuk meg. A hazai kutatóintézetek közül kiemelendő a MTA Jogtudományi Intézetével és az Országos Kriminológiai Intézettel fennálló kapcsolat. A kar kutatói szoros kapcsolatban állnak ezen túlmenően a helyi, regionális és központi igazságszolgáltatási és közigazgatási szervekkel is. A kollégák – a kutatás témájától függően – egyes esetekben kutatásaikhoz ezektől az intézményektől jelentős segítségre számíthatnak, hozzáférhetnek a szükséges segédanyagokhoz.

Még orvoslásra váró hiányosságunk, hogy nincsenek „ipari” – esetünkben a politikai, gazdasági és pénzügyi szférából származó – megrendeléseink, melyek egy-egy jogkérdés elemzésére, eseti szakvélemény vagy szaktanácsadás kialakítására, kiemelkedő jelentőségű jogvita vagy joghelyzet feldolgozására irányulna. A regionális vállalati kapcsolatok kialakítása az Inkubátor Házon keresztül valósítható meg.

A fejlesztési programokhoz kapcsolódóan (EU, város, egyetem) fel kell mérni és ki kell alakítani az emberi erőforrásokat fejlesztő képzési-oktatási programokat.

2.8. Nemzetközi kapcsolatok (hálózati, intézményi együttműködések az Európai Felsőoktatási Térségben)

Nemzetközi kapcsolatok:

A Kar által aláírt megállapodásokon alapuló kapcsolatok:

1. Salzburgi Egyetem (Ausztria)
2. Toulousei Társadalomtudományi Egyetem (Franciaország)
3. Trieri Egyetem
4. Temesvári Egyetem (Fundatia Universitara Banatul) (Románia)
5. Kassai Safarik Egyetem Jogi Kar
6. Újvidéki Egyetem Jogi Kara
7. Kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem Jogi Kara
8. V.M. Korecki NANU (Kijev, Ukrajna) Állam- és Jogtudományi Intézete Szellemi Alkotások Jogának Nemzetközi Központja.
9. Ungvári Egyetem
10. Kínai Társadalomtudományi Akadémia Jogi Intézete

ERASMUS kapcsolatok:

A *Bűnügyi Tudományok Intézete* ERASMUS kapcsolatban áll a Trier-i Egyetem Büntető Eljárásjogi Tanszékével, a Genti Egyetem Jogi Karának társtanszékével, a Grazi Kar-Franzens Egyetem Jogtudományi Karának Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszékével, koordinálja a Lappföldi Egyetemmel (Rovaniemi, Finnország) és a Toruni Egyetemmel (Lengyelország) fennálló ERASMUS kapcsolatot.

A *Jogtörténeti Tanszék* ERASMUS kapcsolat keretében együttműködik a münsteri Westfälische Wilhelms Egyetemmel.

A *Munka- és Agrárjogi Tanszék*: ERASMUS szerződésen alapuló kapcsolatban áll a Trieri, a Nürtingeni, a Viadrina Frankfurt (Oder), a grazi Karl-Franzens és a Leideni Egyetemmel.

A *Nemzetközi Jogi Tanszéknek* a Nancy 2 Egyetem Jogi Karával van ERASMUS szerződésen alapuló kapcsolata.

A közelmúltban vált hangsúlyossá a salzburgi székhelyű Center for International Legal Studies szervezettel való kapcsolat, amely jelentős gyakorlati tapasztalattal is rendelkező egyesült államokbeli és kanadai professzorok vendégoktatói tevékenységét szervezi. A 2006/2007. tanév első félévétől kezdődően szemeszterenként egy vendégoktató érkezésére számíthatunk e program keretében.

2005-ben a Kar öt évre szóló együttműködési megállapodást kötött a Nemzetközi Vöröskereszttel. Ez alapján felszerelték a kari könyvtárunkat a nemzetközi humanitárius jog oktatásához szükséges szakirodalommal és minden évben állják a teljes költségét egy egyetemi csapatnak az általuk szervezett humanitárius jogi versenyen való részvételének. Karunk biztosítja a humanitárius jog oktatását és a csapatok felkészítését.

2.9. Kari szervezet, menedzsment stratégia kialakítása

2.9.1. A Kar demokratikus testületeinek működtetése

E testületek két fő csoportra: az oktatói és a hallgatói testületekre oszthatók. Az oktatói demokratikus részvételre szolgáló testületek (összoktatói és –dolgozói értekezlet, Kari Tanács, Dékáni Tanács, kari bizottságok, intézeti és tanszéki értekezletek) az egyetemi és a kari SZMSZ-ekben foglaltaknak megfelelően, begyakorlottan működnek. A testületek működtetésének terhe nem egyformán oszlik meg munkatársaink között; ami csak részben magyarázható azzal, hogy bizonyos testületekben eleve csak a kari vezetők és a vezető oktatók vehetnek részt. Ami egyfelől terhelés, az másfelől részvételi lehetőség, tehát fokozottan kell törekednünk a testületi tagságok egyenletes terítésére.

A kar legfontosabb döntéshozó testületében a Hallgatói Önkormányzat 1/3-os tagsággal, a hallgatókat érintő ügyekben pedig egyetértési („vétó”) joggal rendelkezik. A kar szabályozza továbbá a tanulmányi és vizsgaügyekben eljáró testületek kérdéskörét, a Tanulmányi Bizottságot, a Felvételi Bizottságot, Kreditátviteli Bizottságot, Fegyelmi Bizottságot, illetve az ezek összetételére, feladatára és működésére vonatkozó szabályokat. E testületek mellett szakonként a Kar Tanácsadó Testületeket is létrehozott a hallgatók tanulmányi tanácsadása illetve egyéni tanulmány tervezésének segítése céljából. E testületekben természetesen biztosított a hallgatói-oktatói részvétel, továbbá az is, hogy a működtetés és működés demokratikus legyen.

2.9.2. A menedzsmentet segítő szervezetek bemutatása, eredményorientált működtetés gyakorlatának kialakítása

Önálló szervezetekről nem, csupán belső szervezeti egységekről beszélhetünk; amint menedzsment helyett is pontosabb kari vezetésről szólnunk. Ezen egységek egy része az SZMSZ által felállított és kötelezően működtetett tanácsadó, döntést támogató és végrehajtó testület vagy tisztségviselő. Ide tartozik a már említett testületek közül mindenekelőtt a Dékáni Tanács, valamint a kari bizottságok mindegyike; a tisztségviselők közül a kari referens (kari titkári és a referensi tisztségek összevonásából).

Az eredményorientált működést az egyéni ambíciókon túl az eredményekből való részesedés biztosíthatja, amit jutalomként vagy keresetkiegészítésként tudunk fizetni – mindaddig, amíg képződnek a forrásaink.

A szervezetfejlesztés az oktatási szervezeti egységek terén is megvalósult. 2007-től sor került a vezetői létszám csökkentésére, az intézeti struktúra erősítésére. Az eddig működő 4 intézet mellé felállításra került még egy intézet tanszékek átszervezésével. Oktatási szervezeti egységként az intézetek kerültek meghatározásra az SZMSZ-ban és az intézeteken belül működnek az intézeti tanszékek (14 db). Az új kari szervezeti struktúra 2007. január 1-vel létrejött, nem tervez a Kar a jövőben módosítást. Tervezzük a tanulmányi csoport átalakítását, külön ügyfélszolgálat kialakításával. Az intézeti adminisztráció átalakítása folyamatban van: egy intézetben egy előadó, 2 „fregoli” előadó (az intézetek gazdasági ügyeit és a helyettesítéseket látják el), 2 hivatalsegéd és 2 kari könyvtáros lesz az új struktúrában.

2.9.3. Integrált működés gyakorlata, kari erőforrások

Működésünk integrálására viszonylag kis lehetőségek mutatkoznak – elsősorban a társadalomtudományi tárgyak oktatásának megosztása a Bölcsészettudományi illetőleg a Gazdaságtudományi Karral. Ez is csak addig a mértékig tud realizálódni, amíg a képzés tartalma és követelményei feletti ellenőrzési lehetőségünk fennmarad. E két igény eredőjeként alakult ki az a jelenlegi helyzet, amely még javítható.

Az intézményi pályázatból (HEFOP) megvalósuló fejépulet átalakítása során oktatói szobák, informatikai labor és mintatárgyaló terem kerül kialakításra. A pályázati forráshoz a Kar saját erőként jelentős pénzügyi forrással járul hozzá.

A könyvtári struktúra központosított átalakítása tervezett, amelynek keretében a tanszéki illetőleg intézeti könyvtárak helyett a kari könyvtár bázisának kialakítására kerül sor. Ennek infrastrukturális feltételei vannak, többek között a jelenlegi kari könyvtár helyisége az integrációt nem tudja biztosítani, annak bővítése indokolt. Ennek megvalósítása jelenleg a szomszédos oktatói szobákból lehetséges, ami az oktatói szobák átcsoportosítását eredményezi. Az intézményi helyiséggazdálkodás átstrukturálásával egyidejűleg a Kari oktatói és nem oktatói szervezeti egységek racionális átalakítására kell sort keríteni. Ennek keretében lehetséges alternatíva a C/6 épületben koncentrálni a Kar helyiségeit.

2.9.4. Az intézményi és a vezetői információs rendszer helyi fejlesztési programja

Az információs rendszer kialakításának eszközei intézményi (egyetemi) szinten állnak rendelkezésre. Ezen eszközök egy része (pl. „Gólya” felvételi rendszer, „Neptun” tanulmányi

rendszer) rajtunk múlik, abban az értelemben, hogy olyan mértékben tudja döntéseinket támogatni, amilyen mértékben mi magunk feltöltjük naprakész adatokkal. Ezt igyekszünk is megtenni, mert e rendszerek hasznos működéséről meggyőződünk és arra támaszkodunk, s a jövőben is igényt tartunk. Az eszközök más része – s ilyen (volna) a vezetői információs rendszer, illetve azon belül vagy a mellett a gazdálkodási és pénzügyi nyilvántartási rendszer – hatókörünkön kívül áll, legfeljebb szorgalmazni tudjuk ezek kialakítását. Lehetőségeink szerint ezt meg is tesszük, mert a jó döntéshozatalt is akadályozó tényezőként érzékeljük e rendszerek hiányát vagy nem kielégítő működését.

2.9.5. Kari beiskolázási stratégia hazai és külföldi hallgatók vonatkozásában

A kari stratégiánkat az a megfontolás vezérli, hogy a költségigényes marketingre szánható szűkös (anyagi és személyi) erőforrásainkat a lehető leghatékonyabban tudjuk felhasználni. Ebből következően 1. külföldi hallgatókat nem veszünk különösebben célba, mert – tekintettel a jogászképzés nemzeti jellegére is – jelentős eredményt nem várhatunk; 2. hazai hallgatókat csak saját vonzáskörzetünkben igyekszünk toborozni – elsősorban Miskolcra és a megyéből, másodsorban a régióból, illetve a szomszédos megyékből (ami nem ugyanaz); 3. eszközeinkben is célzott marketingre törekszünk lásd 2.1.7. pont alatt.

2.9.6. Szabályzatalakotó tevékenység

A kar – már csak szakmai okból is – mindig kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a jogszabályok illetve az egyetemi szabályzatok által kötelezően előírt szabályzatok megalkotásra kerüljenek. Az új Felsőoktatási Törvény által teremtett új helyzetben az egyetemi szabályozás keretén belül, a kar elvégezte a rá kirótt szabályzatalakotó feladatokat, s megalkotta az új Szervezeti és Működési Szabályzatot, valamint a Hallgatói Követelményrendszert. A kar azonban nemcsak a jogszabályok illetve az egyetemi kötelezések alapján készített és működtet jelenleg is szabályzatokat, hanem annak érdekében is, hogy normatív rendje legyen a hallgatók tanulmányi kötelezettsége teljesítésének. Ilyenek: a Szakdolgozat készítéséről, benyújtásáról és értékeléséről szóló szabályzatok (jogász szak esetében 5/2001. számú határozat, igazságügyi ügyintéző szak esetében 3/2004. számú határozat), az Évfolyamdolgozat készítéséről, benyújtásáról és értékeléséről szóló szabályzat (11/2001. számú határozat), a Szakmai gyakorlat teljesítésének szabályzatok (jogász szak esetében a 8/2003. számú határozat, igazságügyi ügyintéző főiskolai szak esetében pedig a 36/2004. számú határozat), a Hallgatói Tanulmányi Rangsor Szabályzat (21/2006. számú határozat) és a Felvételi Szabályzat (37/2004. sz. határozat). A közeljövő feladata a két főiskolai alapképzési szakra vonatkozó Szakmai gyakorlat szabályzatának megalkotása.

2.9.7. A Kari PR tevékenység bemutatása, továbbfejlesztése, a munkáltatókkal, a társadalom szereplőivel való kapcsolattartás gyakorlata

A beiskolázással (alap- és posztgraduális képzés) kapcsolatos PR tevékenységre a 2.9.5. pont vonatkozik. A beiskolázás során tapasztalható marketing tevékenységbe jelentősen bekapcsolódtak az oktatóink, munkatársaink, jelenlegi és végzett hallgatóink, akiknek a

kapcsolataik, munkájuk révén megtudtuk szólítani a középiskolai pedagógusokat, diákokat, ismerősöket, társadalmi életszereplőit és a média csatornáit. Megfontolás tárgyát képezi az a kérdés, hogy a beiskolázási és tágabban a Kari marketing stratégia kidolgozását és bonyolítását szakmai külső szervezet igénybevételével bonyolítsuk vagy saját szervezeti, humán erőforrás kereteinken belül valósítsuk meg. A döntést alapvetően a pénzügyi keretek szabta korlátok alapvetően meghatározhatják. Szükséges a Kari operatív marketing terv elkészítése, elfogadása és évről évre történő aktualizálása, amelynek összhangban kell állnia az egyetemi marketing terv fő célkitűzéseivel.

Egyre égetőbbben megoldásra váró feladatunk a végzett hallgatók utánkövetésén alapuló „öregdiák” („alumnus”) kapcsolatrendszer kialakítása. E téren vannak már kudaraink, s az egyetemről érkező támogatás (honlap működtetése) sem bizonyult alkalmas eszköznek. Az utánkövetéses rendszer kialakítása több szempontból is fontos feladat amelynek megoldását a hallgatói önkormányzat bevonásával kívánjuk megvalósítani.

Ígéretesebb kezdeményezéseink vannak azonban a (helyi) társadalmi kapcsolatrendszer és eszmecsere intézményesítése terén. Sikeres kerekasztal beszélgetést folytattunk a városi és megyei szervekkel, amelyet szeretnénk rendszeressé tenni, ezzel is erősítve a város és az egyetem kapcsolatát. Ennek legfontosabb szegmense vagy leágazása a hallgatóink munkaerőpiacát képező szervezetek és munkáltatók specifikus igényeinek feltárása és kielégítése.

2.10. Minőségfejlesztési program kidolgozása, a minőségirányítási rendszer kialakítása, működtetésének és fejlesztésének bemutatása, visszahatás a képzési és funkcionális tevékenységre

A minőségfejlesztésre, minőségirányításra vonatkozóan az egyetemen elfogadott szabályokat és eljárásokat követjük, s alkalmazzuk kari szinten. Stratégiánk alapját a 8 évenkénti akkreditációs eljárás, illetve az éves jelentések szempontrendszere képezi, s az ezekből kirajzolódó követelmények lehető legjobb teljesítését tekintjük célunknak. Ehhez kapcsolódóan a minőségbiztosítást, minőségfejlesztést szolgálja a hallgató véleményezés működő rendszere illetve az, hogy a Kari Tanács előtt a tanszékek rendszeresen beszámolnak a munkájukról, ezt a KT értékeli is. A továbblépés lehetőségét a végzett hallgatóink bizonyos időközönkénti (pl. 1 és 5 év utáni) megkeresése és véleményük, értékelésük visszacsatolása ígéri; ez még előttünk áll. Visszajelzéseként fel tudjuk használni volt hallgatóink szereplését a jogi szakvizsgán, illetve általában a munkaerőpiacon, ha sikerül megbízható információkhoz jutnunk.

2.11. Humán stratégia jellemzői, a foglalkoztatási terv kidolgozása, foglalkoztatási követelményrendszer meghatározása

A humán stratégia körében több szempont egyidejű érvényesítésére kell törekednünk:

- biztosítanunk kell a karunk által gondozott diszciplínák lefedését és eredményes művelését;
- biztosítanunk kell az oktatói korfa kiegyenlítetttségét, vagyis az életkori és beosztásbeli generációk folyamatos egymásra következését;
- biztosítanunk kell az akkreditációs követelményeknek való folyamatos megfelelést, így különösen a főállású, a minősített oktatók, s az egyetemi tanárok arányát;

- biztosítanunk kell szakindításokhoz szükséges személyi feltételeket (szakfelelősökkel, tárgyjegyzőkkel szemben támasztott akkreditációs követelmények), ami a képzési kapacitáson keresztül a fejlesztési és diverzifikálási lehetőségeket is meghatározza.

Egyetemi tanárok: voltak veszteségeink, ennek pótlására felmérte a Kar a docensi állományt, megnyilatkoztatta az érintetteket, évente 1-2 fő egyetemi tanári kinevezésre számíthatunk. Fájdalmas, hogy az egyetem megszüntette az egyetemi tanári kinevezések anyagi támogatását. A Karon kell az előléptetést finanszírozni, ami nem egyszerű feladat. Jó lenne visszaállítani a központi támogatást.

Docensi kör bővítése, fokozatszerzés. A jó oktatói kategória eloszlás annak köszönhető, hogy igyekeztünk mindenkit időben kinevezni, igaz ez az utóbbi három évben nem mindig sikerült. Némi segítséget jelent a tanársegédi és adjunktusi kategóriában a saját bevételre történő alkalmazás, de ez a docensi és az egyetemi tanári kinevezést nem oldja meg.

A Kar a kari alapból anyagi támogatást nyújt az akadémiai doktori disszertáció elkészítéséhez, de ez sajnos nem elég. Az Akadémia a saját érdekeit érvényesíti, miközben követelményeket állít a karok elé. Az egyéb tudományos fokozat megszerzésénél is magas a követelmény, de azok teljesíthetők. Cél: az új akkreditációra megfelelő összetételű oktatói állomány kialakítása.

2.12. Kari gazdálkodás korszerűsítése

2.12.1. Belső erőforrás allokációs rendszer kialakítása

Az utóbbi években a belső erőforrás allokációs rendszer kialakítása már megtörtént, hiszen két alkalommal erre vonatkozóan a gazdasági főigazgatóság konkrét adatokat is szolgáltatott. Ezért nem a rendszer kialakítása lenne elsősorban a fejlesztési stratégia, hanem célként azt kellene kitűzni, hogy az intézmény rendelkezésére álló erőforrásokat az ahhoz kapcsolódó feladatok ellátásának arányában kellene megközelítőleg szétosztani. Meg kellene tehát szüntetni, vagy legalábbis csökkenteni kellene az ún. keresztfinanszírozási megoldásokat, amelyek a feladatellátás és a rendelkezésre álló erőforrások arányait megbontják. Ugyanide tartozik a belső átiktatás elszámolási rendjének véglegesítése.

2.12.2. A gazdálkodást segítő információs rendszer teljes körű kifejlesztése, rendszerbeállítás bemutatása, kapcsolata döntéshozókkal és a szervezeti egységekkel. A gazdasági tranzakciókon túlmenően hatékonysági mutatók, összefüggések bemutatása

Jelenleg a gazdálkodási információs rendszer naprakészségének hiánya jelentősen megnehezíti a gazdálkodó egységek döntéseit. A könyvelési késedelemből adódó egy-két hónapos késéssel rendelkezésre álló információk alapján általában csak becsléssel lehet megállapítani, hogy az egyes fontos témaszámokon milyen összegek állnak rendelkezésre. Stratégiai célként feltétlenül egyetértünk a naprakész gazdálkodási információs rendszer kifejlesztésével.

2.12.3. Bevéterszerzési stratégiák bemutatása, érdekeltségi rendszer a bevételek megszerzésénél és visszaforgatásánál

A jelenlegi érdekeltségi rendszer szerint a költségterítéses bevételek 43 %-a központi elvonásra kerül, így az oktatási egységek a képzés költségeit éppen hogy csak fedezni tudják, és további fejlesztésekre ezek a bevételek minimális lehetőséget biztosítanak. Stratégiai célként ki lehetne tűzni ennek az érdekeltségi rendszernek az olyan tartalmi átalakítását, hogy az egyes oktatási egységeknél a bevétel nagyobb aránya maradjon, és így valójában érdekeltté váljanak a bevétel fokozásában.

Az átvett pénzeszközök másik kategóriájában a szakképzési hozzájárulások terén célszerűnek látnánk a stratégiában megfogalmazni, hogy az egyetemnek központilag kellene koordinálni ezeket a pénzátvételeket. Jelenleg ez véletlenszerűen, többször ismeretségi körök alapján történik, így az egyes oktatási egységek között jelentős eltérések mutatkoznak a bevételek tekintetében. Az egyetem központilag megtehetné, hogy a régióban működő gazdálkodási egységeket valamint az esetleges egyéb potenciális szerveket intézményesen megkeresné a szakképzési hozzájárulás ügyében, és ezzel szervezettebb mederbe terelné a szakképzési hozzájárulások átvételének gyakorlatát.

2.12.4. Saját cégek alapítási szabályainak kidolgozása, cégalapítás lehetőségei a versenyszféra szereplőivel való együttműködésben

Nem tervezzük.

2.12.5. A Kari gazdálkodás szabályozási és kontrolling rendszerének bemutatása

Ez egyetemi szinten van szabályozva; munkánk során követjük.

2.12.6. A Kari pályázati tevékenységéhez kapcsolódóan a saját forrás biztosításának lehetőségei, felhasználási gyakorlatának bemutatása

Mint hogy karunk sajátosságaiból következőleg csak viszonylag kis összegű pályázatokban gondolkozunk (nincs anyag-, eszköz-, műszer-igényünk), saját bevétellel pedig rendelkezünk, kari szinten nem jelent nehézséget az esetleges önrész biztosítása. Ezért intézményes forrás-elkülönítésre nem törekszünk; beérjük az egyetemi szintű megoldások kínálta lehetőségekkel.

2.12.7. Hatékonyság-értékelési módszerek bevezetése

Intézményi szinten kialakításra kerülő elvek alapján a Kari szintre történő adaptációjának lehetőségét fel kell mérni. Területei: oktatási-tudományos munka mérése, innovációs tevékenység mérése, vezetői körben a feladatok végrehajtásának értékelése.

2.13. Infrastruktúra-fejlesztési és felújítási program

2.13.1. A Kari infrastruktúra ellátottságának bemutatása, az állapotok jellemzése, ütemezett fejlesztési javaslat

Karunk infrastrukturális ellátottsága ambivalens. Rendelkezünk ugyan olyan kari épülettel, amely igényeinket kielégítené, ezt azonban nem vehetjük teljesen igénybe, mert más szervezeti egységek is ott nyertek elhelyezést. Emiatt elhelyezésünk kifejezetten szűkös, a szobaigényes szóbeli vizsgáztatást (amely akkreditációs követelmény is) estenként kifejezetten lehetetlenné teszi, s más épületekre kiterjedő szükségmegoldásokra készítet minket. Ugyanígy szűk keresztmetszetté vált a szemináriumi (kiscsoportos: 25-30 fős) termek elégtelen száma, holott e foglalkozások fenntartása is akkreditációs követelmény. Elsődleges – sokszor hangoztatott – igényünk ezért a teljes kari épület rendelkezésünkre bocsátása.

Ugyancsak rendszeres akkreditációs észrevételek tárgya – főleg a többi jogi karral való összehasonlítás eredményeként – a kari könyvtár szűkössége. A jelenlegi feltételek a bővítést nem teszik lehetővé, bár a meglévő könyvtárat is saját erőből állítottuk fel és működtetjük. Tovább lépés önerőből nem lehetséges.

A kari tanácsterem felújítása ebben az évben saját erőből megtörtént, ugyancsak megoldódott két A/6-os épületben lévő előadó felújítása, másik kettő még felújításra vár.

Elfogadott HEFOP pályázat keretében megtörtént az épület számítógépes hálózatának korszerűsítése; megvalósulás előtt áll egy minta tárgyalóterem és egy számítógépes gyakorlóterem kialakulása, ami jelentős lépés lesz az infrastruktúra fejlesztése útján. A kialakítás 10 %-os önrészét karunk biztosítja.

2.13.2. Az ingatlanfejlesztési és felújítási program bemutatása, a képzési rendszer átalakításával való összhangjának elemzése

Az infrastruktúra fejlesztése és felújítása saját érdekkörünkben kari vagy részben kari forrásból valósul meg. Többcsöri észrevételünk volt, hogy a fejlesztési források képződéséhez való hozzájárulásunkkal nem is arányítható mértékben részesedünk a fejlesztésekből. Ilyen feltételek mellett is végeztünk és végzünk fejlesztéseket és felújításokat részben tisztán önerőből (mint a kari tanácsterem felújítása, helyiségeink bútorozása, számítógépek beszerzése), részben egyetemi és kari forrásokat egyesítve (mint 2 előadóterem felújítása).

Bizonyosan meghaladja a lehetőségeinket, de elkerülhetlenné fog válni egyetemi és központi források bevonása 1. a kari – panel – épület felújítása és szigetelése; 2. az épület vezetékes közműveinek cseréje vagy felújítása, s 3. az épület klimatizálása céljából (amire már ÁNTSZ határozat is kötelez akként, hogy elmaradása esetén a felső szintet nem lehet majd hallgatói célokra és munkavégzésre igénybe venni). Ezek, az előző pontban jelzett bővítésekkel együtt szükségesek ahhoz, hogy kellő színvonalon tudjunk eleget tenni az egyre sokszínűbb képzési elvárásoknak.

2.13.3. Forrásbevonási koncepció a PPP és saját erős fejlesztési és felújítási programok megvalósításához

Saját forrás bevonására kari szinten a költségtérítéses képzés és a szakképzési hozzájárulás kínál lehetőséget, s az is csak sajnálatosan korlátozott mértékben – ipari kapcsolataink már említett hiánya miatt.

2.13.4. A Kari beruházások koncepció szintű terveinek bemutatása, üzleti tervek kidolgozásának, főbb paramétereinek kidolgozása

Intézményi beruházásokkal összhangban a 2.13.1 és a 2.13.2 pont alatt kifejtettek szerint.

2.13.5. A Kar infrastrukturális beruházásainak megvalósulása utáni működtetés költségtervének és fedezeti forrásainak bemutatása. A Kari saját források bevonásának bemutatása

Intézményi megoldást szükséges keresni a működtetés és annak racionalizálása terén egyaránt.

2.14. Oktatói, dolgozói, hallgatói életminőség javítására irányuló fejlesztések

2.14.1. A munkahelyi infrastruktúra javításának programja

A munkahelyi infrastruktúrával szembeni elsődleges elvárás a nyugodt munkafeltételek biztosítása. Ez megkívánja az egy főre jutó terület biztosítását, az egy szobában elhelyezett munkatársak számának maximalizálását, a dolgozószobák bútorzattal és számítógépekkel való igényes berendezését és felszerelését, s egyre gyakrabban a klimatizálást. Igényeljük azt az elhelyezést, amely lehetővé teszi a tanszékek/hivatalok összefüggő térbeli kialakítását, a 2.13. pont szerinti fejlesztések eredményeként.

2.14.2. Hallgatói infrastruktúra javításának programja

A hallgatók tevékenysége is munkavégzés: tanulmányi teljesítmény, melynek feltételeit az oktatókéhoz és dolgozókéhoz hasonlóan biztosítanunk kell. Elsődlegesen a tantermek és előadótermek kellő mennyiségben, felszereltségben és minőségben való biztosításáról van szó; ezen túlmenően azonban a számítógépes és könyvtári szolgáltatásokhoz való akadálytalan hozzáférésről is, különösen, ha ezek a tanulmányi kötelezettségek teljesítéséhez is szükségesek. Nem halogatható már sokáig a kornak és az európai környezetnek megfelelő színvonalú és (pl. papírral való) ellátottságú mellékhelyiségek kialakítása. Még a gondolatainkban sem szerepel, de legalább a hosszú távú terveink közé fel kellene venne olyan társas terek – társalgók, dohányzók, klubok, olvasósarkok – kialakítását, amelyek az óráközi vagy órák utáni szabadidő kulturált kitöltésére teremtenek lehetőséget.

3. A Kari fejlesztéssel kapcsolatos monitoring tevékenység bemutatása

Az intézményi és a kari szabályzatok alapján meghatározott hatásköri előírások figyelembevételével kerül sor a monitoring tevékenység végzésére. A monitoring tevékenység kiterjed az elfogadott tervek (fejlesztési terv, foglalkoztatási terv stb.) valamint programok (szakképzési, minőségfejlesztési stb.) végrehajtásának ellenőrzésére. A monitoring tevékenységben a fejlesztési modulok megvalósulási stádiumaira és a pénzügyi helyzetére vonatkozó értékelésre kerül sor.

4. A Kari fejlesztés kommunikációs technikája

4.1. Kari testületek és fórumok közreműködése

A Kari fejlesztési koncepció kialakítására és megvitatására a Dékáni Tanács keretében (2007. március 7.), elfogadására pedig a Kari Tanácson, ... számú Kari Tanácsi Határozattal került sor.

4.2. Hallgatói és oktatói tájékoztatási kötelezettség

A Kar vezetése gondoskodni kíván a fejlesztési tervben foglaltak megismertetésével oktató, dolgozói és hallgatói körben egyaránt.

Ennek fórumai:- összoktatói értekezlet

- fejlesztési terv megküldése a szervezeti egységek részére
- fejlesztési terv megküldése a HÖK részére
- folyamatos tájékoztatás az érintettek részére.

4.3. Megjelenés a helyi, regionális, országos és nemzetközi információs rendszerekben

A Kari fejlesztési tervben megfogalmazott stratégia végrehajtása érdekében valamennyi szinten meg kell jelenni. A marketing eszközökön keresztül elképzeléseinket és annak megvalósítását kommunikálni kívánjuk. Ez folyamatos feladatot jelent. Információs rendszerekben való megjelenés lehetséges formái: média, munkaerőpiac szereplői.